

Nr. 38.
An. IV
1880.

Gherl'a
9/21
Novembre.

AMICULU FAMILIARU

Apare una-data in septemana — Domineca. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pe unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romania si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pe unu semestru 7 franci — lei noi.

ROMANIA IN ANULU 1848.

Amentiri si episode de caletoria.

D.-Iul ***

Intre sozii mei de caletoria se afla Nicolau Balcescu pre care o morțe prematura l'a rapitu patriei s'ale si literaturii; d. Dumitru Bratianu, astadi deputatu in Divanulu a d-hoc; d. Stefanu Golescu, celu mai mare din fanilia Golesciloru, a-carei'a vechime egaléza stralucirea ei si in sinulu carei'a virtutea si patriotismulu suntu ereditare. Fiiulu unui tata, care, prin generositatea instincteloru sale, era superioru timpului si educatiunii s'ale, crescutu de o mama in care fragedimea de crestina se unia cu curagiulu unei femei din vechi'a Roma, — Stefanu Golescu, dupa mai multi ani petrecuti cu cei trei frati ai sei, Nicolae, Alesandru si Radu, in institutiunea d-lui Toppfer la Geneva, se intorsese cu celu mai micu, Nicolae, in Romania, cu cati-va ani inainte de promulgarea Regulamentulu organicu. Deveniti mai tardiu adiutanti si ministri ai principelui Alesandru Ghic'a, ei 'si depusera functiunile candu vediura ca guvernulu hospodarulu inclina din ce in ce mai multu spre Rusi'a si reintrara in vieti'a privata. Dupa-ce Bibescu inlocui pe Ghic'a, ei impartasira sperantiele si prin urmare si amagirile partidei nationale. Cu tote astea, soziiulu meu se areta mai multu intristatu decatu surprinsu si-mi vorbia despre cei doi ex-hospodari fara amaratiune, ca de nisce omeni pe cari i-i domina unu feliu de fatalitate. Dupa dinsulu cele doue principate

nu puteau spera se fie bine guvernate pe catu timpu voru ave in capulu loru unu siefu indigenu.

Motivele ce desvoluta pentru spriginirea acestei tese si pe care le insoia cu numeroase exemple me izbira forte viu si deca incercu a reaminti aici pe cele mai de capetenia, nestatornicia si desconsideratiunea puterii, pretentiunile gelose ale boierimeii celei mari, coruptiunea esemplului, joculu perpetuu alu intrigeloru, influinti'a Rusiei, care nutresce si intretiene in Statu una turburare favorabila vederiloru s'ale, facu acest'a pentru-ca situatiunea nu s'a schimbatu de locu si pentru-ca serva de comentariu votulu unanimu alu divanuriloru Valachiei si Moldovei in favorea unui principe strafnu. Astufeliu e in adeveru situatiunea unui hospodaru indigenu, ca, atatu de puternicu pentru bine, elu nu e decatu unu instrumentu in manile Rusiei si ale boieriloru. Vrundu nevrundu, elu trebuie se guverneze pentru ea si pentru ei, seu se cada. Elu nu mai are libertatea nici a actiuniloru s'ale, nici a misicariloru sale. Manile cari 'lu stringu in latiu lasa seu stringu curu'a, dupa impregiurari, dar' nu o parasescu nici odata. Neincreditiuriu, ba chiar' indaratnicu, nimicu nu-lu pote ingrigi. Abaterile s'ale, salturile s'ale capritiose candu la drept'a, candu la stang'a nu serva decatu a dovedi nepotinti'a s'a; seu ca ie campii si 'si frange gutulu. Din acestu punctu de vedere, ex-hospodarulu era omulu Rusiloru. Vanitosu, nesocotitu, incapatinatu, usioru de compromisu, tote ale s'ale serviau scopuriloru lor; pana chiar' si veleitatiile s'ale de independentia si fumurile s'ale de omu nationalu care i

se suiau câte odata la creeri. Cum, dupa simpatiele care, 'lu primisera la suirea s'a pe tronul urmara puçinu câte puçinu recel'a si descuragiarea; cum, dupa-ce amagise acceptarile natiunei, elu se gasi la urma singuru in façi'a partideloru iritate séu nemultiamite, acést'a ar' fi pré lungu de spusu. Se constatamu numai faptulu. Din dóue drumuri deschise inaintea s'a la debutulu seu, hospodarulu sférsise prin a alege pre celu mai reu. Elu se desvoltáse in sensulu defecteloru sale, nu in alu calitatiloru s'ale.

Cu tóte acestea i se intemplá ce'a ce raru este datu se se intemple ómeniloru in situatiunea s'a; elu potú se revina asupr'a pasiloru sei si a-si face destinulu a dóu'a óra. Acést'a fú cându partid'a nationala dupa proclamati'a Constitutiunei, i-i oferi spontaneu de a se pune in capulu misicarei preste care nu mai erá stapánu cá se-o póta oprí. Revolutiunea, in ide'a principaliloru sei autori, nu se facuse in contr'a hospodarului, ci in folosulu natiunei, a carei'a cauza nu erá de locu despartita de a s'a, si in ur'a strainatati. Se fi respinsu ori-ce solidaritate cu strainatatea, se fi adoptatu semtiemintele d-loru din timpurile vechi, dupa cum afectá portulu si limbagiulu loru, si natiunea ar' fi fostu gat'a a se dá lui, fára reserva. De securu, unu asemenea rolu, care nu erá de-altmintrelea mai pre susu de talentele s'ale, avea cu ce se-lu ispitésca. Ce se petrecú óre in spiritulu seu in tempulu celoru dóue dile care trecura intre momentul de cându semná Constitutiunea si abdicarea s'a? De ce tulburári, de ce iudoieli intiepatórie nu va fi fostu elu freméntatu atunci cându, pusu intre amenintiarile d-lui de Kotzebue si apelulu supremu alu patriei, elu recitea in preambululu Constitutiunei aceste frumóse cuvinte la adres'a s'a:

„Si tu, Marí'a t'a, principe, alesulu natiunei, revino asupr'a pasiloru tei. Natiunea nu-ti cere socotéla; ea nu scia déca ce'a ce ai facutu ai facutu cu voia séu fára voia; inse a sositu momentul cá se te reabilitezi in loculu ei; cá se areti cá esti inea Románu. Patri'a te chiama cá pe fiulu ei celu mai mare; ea 'si rupe vestmintele, 'si sfasia peptulu spre semnu de nevoia, — ea te conjura, in numele celoru-alalti fii ai ei, in numele fratiloru tei. Ea voiesce se te asocieze, se te faca se presiedi la marea opera. Fii alu ei, fii o frumósa pagina din istori'a Romaniei.“

Cum s'a facutu cá acestu apelu elocinte se nu fia ascultatú? Si cine scie ce s'aru fi intemplatu déca ar' fi ascultatú? Punéndu-se in capulu misicarei spre a o dirige, hospodarulu man'tiené revolutiunea pe terémulu legalu; si prin acést'a luá Rusiei ori-ce pretextu de intrevenire, dándu in acel'asi tempu mâna de ajutoriu dispositiuniloru favorabile ale Portiei, déca ea avé in adeveru asemenea dispositiuni. Déca, cu tóte astea, in urm'a indiferintiei séu a abstinentei fortiate a Europei, revolutiunea trebuiá se péra, celu puçinu onórea erá salvata si hospodarulu remaneá „una frumósa pagina in istori'a Romaniei.“

Amintirile, pe cari le invocu mai susu, esplicá pentru-ce astadi, dupa esperienti'a unei noue domnii, Valahi'a si Moldov'a, ceréndu prin organulu divanuriloru loru se fie unite, chiama in acela'si tempu intr'unu acordu comunu, in capulu noului Statu, pe unu principe dín o dinastia straina. Pre lángha motivele desvoltate in Actulu esplicativu alu Declaratiunei dorintieloru, si la care insusi principele Bibescu a aderatu, asiu poté adauge marturisirea unui omu, alu carui'a cuventu este asemenea autorisatu prin esercitiulu puterei supreme, marturisirea repausatului principe Grigorie Ghic'a alu Moldovei. „Ori-ce ar' face puterile pentru noi, — 'mi dícea elu, — chiar' déca ele ni-arú declará independente, ele nu voru fi facutu nimicu, déca voru lasá in capulu nostru unu capu indigenu. Crede-me, cáci eu 'ti vorbescu din esperientia.“ Si câte díle suntú óre decándu unu deputatu románu, fiu si nepotu de hospodar, strigá in midiloculu Adunarei: „Da, domniloru, trebue s'o spunemu, cáci este adeverulu, unu principe indigenu, de-arú fi animatu de cele mai bune intentiuni, de-ar' fi unu omu de genfu, ar' fi unu flagelu pentru tíera!“ De securu, asemenea marturisiri, formulate in publicu, in façi'a Europei, costa destulu de scumpu orgoliulu unei natiuni, pentru cá se fia cu dreptu de a le tiené in séma.

[Va urmá.]

SOCIETATIEI MACEDO-ROMANE.

Adi cându egoismulu rece stapânesce-ori-ce fiintia
In acestu tempu de 'ndoiala, positivu, materialu,
Dulce-i a mai vedé ómeni ce 'nsufati de o credintia
Se jertfescu unui scopu mare, urmarescu unu idealu!

A isgoni saraci'a, a risipi ignorantia,
A desrobi omenirea de sub jugulu loru cumplitu,
A restitui Dreptatiei gladíulu ei si balanti'a
Cându o mâna sacrilege a-i rapí au indrasnitu.

A pregati 'ncetu unirea fratiloru de-unu neamu si sânge
De furtun'a relei sórte cu crudíme despartiti,
A veghiá foculu celu sacru, a-lu feri de a se stinge . . .
Iata nobil'a menire rezervata la Eliti!

O! déca cuiv'a in lume va stá odata 'n putintia
A face, unu visu scumpu nóue, se devina-unu faptu realu,
Va fi numai celoru ómeni ee 'nsufati de o credintia
Se jertfescu unui scopu mare, urmarescu unu idealu!

ZINC'A.

— Noveleta originala. —

Paris, Joi 27 Decemvre.

Se chiéma Zinca. — Amu vediutu-o ieri pentru prim'a data la dóm'n'a X. si acum aseptu cu o nespusa nerabdare minutulu candu voiu revedé pe-acésta vechia prietena a mea. Da, vechia; sum vechiu prietenu cu d.-siór'a Zinc'a, — imi pare cá am cunoscutu-o totu-dea-un'a si nici nu potu cugetá ca dóra ar' fi cu potintia cá se nu o cunoscú. Indata ce o zării — adeca indata ce pusei petiorulu in salonulu dómnei X. — mi se parú a revedé o vechia cunoscuta. Abia schimbaramu impreuna câteva vorbe, erám prieteni, — si inca buni prieteni! Ce placuta fiintia! Totulu in ea este firescu, nemicu studiatu, nemicu silitu. A placutu tuturoru, tineriloru si betraniloru, barbatiloru si chiar' femeiloru; cá-ci paré cá afla placere a petrece si cu teneri si cu tenere, si cu betrani si cu betrane; lucrulu nu este cu nepotintia: — ce placere póte fi mai mare decâtu de-a semti placerea ce facemu altor'a?

Domnisiór'a Zinc'a D. nu este ce'a ce in decomunu se dice frumósa. Nu are unu chipu din acele care atragu si provóca privirea. Multi potu trece pe lâng'a ea fára de-a o vedé. Nu credu inse se fia unulu care, dupa-ce a vediutu-o, se n'ó afe frumósa. Ori cum ar' fi, cauta se marturisescu cá aséra intr'un'a audiamu sfêreindu pe la urechile mele: Ce placuta persóna! Ce ochi! Quelle charmante enfant! Quelle gracieuse personne! Quelle distinction! — Unii se adresáu directu *catra mine*: — Cum, nu cunosceai pe d.-siór'a Zinc'a? Ce placuta persóna! Nu respundeamu; séu celu multu me margineamu la unu: nu, — nu-o cunosceamu decâtu din nume. Altii éra mergeau si mai departe: Cum afi pre d.-siór'a Zinc'a? — Hm! cum aflu pe Zinc'a! De-abié me poteamu moderá. — 'Mi musicámu busele spre a nu strigá: ce 'ti pasa! Cu o nespusa greutate me margineamu a îngáná:

— Cum se-o aflu? . . Bine; — 'mi pare descépta, si grabnicu parasiamu pe indiscretulu meu interlocutoru. Inginerulu B. o cunósce demultu; a jucatu intr'un'a a-séra cu dên's'a. Ore are de gându. . . Asiu dice atátu mai bine. B. este unu baiatu onestu, bine crescutu, muncitoriu; déra nu este nascutu pentru o persóna atátu de superióra cá d.-siór'a D. Dên'si n'aru poté fi nici odata fericiti! Cu ce focu jucá! Ce bine mi-a parutu cându l'a refusatu la cotilonu! B. i-mi pare pré presuntiosu.

— Dar', cine este domnisiór'a Zinc'a?

— Ce-ti pasa?

Ori-cátu ti-asiu spune nu vei fi in stare a ti-o inchipuf. Dar' esti curiosu! ai vofi se scfi unde, si cându s'a nascutu, cine i-i suntu parintii, póte chiaru cine a botesatu-o si in ce lege este botesata. Este Románca? Ce cauta la Paris? De ce este la dóm'n'a X? Cine este dóm'n'a X? Ce slujba are tatalu domnisiórei D.? Ce stare? Câti copii?

Mie 'mi e destulu a scfi ca este ea; — tie inse acést'a nu póte a-ti fi destulu. Vofesci a scfi mai multu, si ai dreptate. Este firescu se doresci, se cerci a cunósce cele mai mici amenunte cari o privescu; — este firescu; cáci ea 'ti este indiferenta. Afa deci cá este unic'a fiica a d.-lui D., veduvu, inaltu slujbasiu; cá 'si terminá studiale intr'unu pensionatu lâng'a Paris; cá petrece vacantiile la dóm'n'a X.; cá ascépta pe tatalu seu, care trebue se sosescá din Bucuresci in dilele a-cestea. Densulu ar' fi venindu cá se-o duca in patria, desi domnisiór'a D. ar' vofi a mai stá spre a-si trece esamenulu de institutore la Hôtel de-Ville.

Dómne! Ce uritu soiu de ómeni mai suntu si parentii acesti'a! — Se voiéscá se ié pe Zinc'a!

25 Decembre.

Am fostu la d.-n'a X. — fiindu adi Craciunulu, — erá detori'a mea se facu ace'a visita, — Amu gasitu-o singura in salonasiulu seu.

— Te asceptám, 'mi spuse ea c'uuu surisu ironicu.

— De ce?

— Pré esti curiosu. — Ti-am mai spusu cá nu-mi placu barbatii curiosi.

— Potu fi curiosu, dar' repetu cá nu intielegu.

— Atátu mai bine, adause dóm'n'a X. ridiendu, si vediendu cá stám gat'a a dá unu nou asaltu, 'mi spuse c'unu tonu naturale inimitabile, si pe care nu-lu gasescu femeile din societate decâtu cându spunu contrariulu de ce'a ce cugeta: — Te asceptám pentru-cá este Craciunulu si sciu cá nu me uiti nici odata la serbatori. Si-apoi, dupa o scurta pauza, schimbându tonulu, si cá din intemplare:

— Cum ai aflatu pe Zinc'a D.?

— Cum s'ó aflu? . . Bine . . . 'mi pare descépta.

— 'Ti pare! . . altii suntu mai puçinu dificili.

— Se vede, matusca, — diceamu matusca dómnei X., desi erámu rudenia, cá de-alu doi-spre-diecelea neamu, — se vede matusca, cá nu i-ai stricatu cá pe mine.

— Uf! Ce lingusitoriu!

Apoi continuaramu spunându-ne banalitatile usitate in lumea numita culta, desi cauta se marturisescu cá nu pré escelezu in ace'a scrima de salonu, pâna cându, intrându d.-r'a Zinc'a, convorbirea luá o directiune cu totul noua. — Ce bine si cu ce simplicitate vorbesce dens'a! Ce bunu semtiu si ce profunde suntu une-ori observatiunile ce face ridiendu, cá si cându ar' dice lucrurile cele mai naturale! Discuta bine, claru si cu pasiune. Am combatutu-o cu vioiciune in cestiunea liberului arbitriu, — ea tienédu afirmativ'a, eu negativ'a. Cu ce focu i-si sustienea opiniunea! Cum scape-ráu vorbele! Si cum impungeau une-ori! A trebuitu se ceru unu armistitiu, care mi s'a acordatu cu cea mai mare placere, cáci discutiunea parea a se eternisá, cu tóte protestarile d.-nei X. care ne aflá puçinu soçiabili.

26 Decembre.

Joanu N. a venitu adi la mine. Totu timpulu nu mi-a vorbitu decâtu de Zinc'a!

— Ti-a trecutú ostenéla?

— Ce ostenéla?

— De-alaltaieri, adeca de ieri: căci se crepáse de diua cându plecáramu dela d.-n'a X. — Ffa, cá bine jucáramu! — Ce mai mazurca traseiu cu Zinc'a D.!

— Scfi cá nu jocu. — Amu fostu obositu. Si-apoi am dormitu tunu! M'am sculatu la amédiadi. Nu sciu de ce spuseiu unu neadeveru lui Joanu, — nu potusemi nici inchide ochii; dar' apoi si elu de ce se me întrebe déca sum ostenitu, cându scie bine cá n'am jucatu?

— Ce placuta persóna! Ce bine jóca! Cum ti s'a parutu?

— Bine... 'mi pare descépta.

— Descépta, frumusica, cu gustu. . . .

— Ce frigu este adi. I-mi pare cá o se ninga.

— Ce frigu! Vréi se mergemu se facemu o visita d.-nei X.? . . . o se vedemu si pe d.-r'a Zin'a, de securu.

— Ce frigu! Este imposibilu a se incaldí cineva cu aceste caminuri.

— Hai! — Vfi? Sum eu trasur'a.

— Nu, nu potu, 'mi pare reu, dara nu me sêmtu tocmái bine, si-apoi amu de lucru.

— Se mergemu mâne; vréi?

Nu sciu ce pretestu gasiu, dar' refusaiu. — Ce indiscreti suntu ómenii! Voiescu cá toti se fie la ordinele lorú. Cându le place unu lucru, apoi trebue se placa toturoru. A jucatu o séra cu d.-r'a D. si acum nu viséza decátu pe d.-r'a Zinc'a, si i-si inchipuiesce cá toti suntú cá elu! Nu 'mi placa ómenii cari 'si pierdu capulu dupa cea de antáia femeia ce le vine inainte, — pe care nici nu-o cunoscú, cu care abié a schimbatu o vorba. — Ionu este nesuferitu. . . .

1 Ianuariu.

Amu tramisu aséra unu buchetu dómnei X. Adi m'am dusu se-o felicitu de anulu nou. Am vediutu pe Zinc'a. Avea in perii sei o camelia rosia, din buchetulu meu.

— Ce frumóse flori mi-ai tramisu! Arare-ori amu vediutu unu buchetu asié de frumosu. 'Ti multiamescu de nespús'a placere ce mi-ai causatu. Amu inse a-fi marturís' unu pecatu. Me ierti, nu e asié? Am datu una flóre, un'a singura, si-apoi, vedi, amu pastratu destule pentru mine, adause dómna X, aretându imensulu buchetu, care erá intru-o glastra pe caminu.

Surisei. D.-n'a X. 'mi intinse frumós'a-i mâna, pe care depusei o fierbinte sarutare.

— Câte lucruri spune unu sarutatu! Ce elocínte este elu une-ori, si ce bine ne talmacesce gândirile! Nu cutesámu a spune tare unu simplu: multiamescu, — sarutându inse ace'a mâna, faceamu o cumplita spovádania! Ce greu se-ar' intielege omulu, déca n'ar' avé decátu vorb'a spre a-si esprimá sêmturile. Are inse din fericire si alte mijlóce; are mai cu séma ochii. — Vorbele suntu supuse unei censuri, aspra, nedrépta, absurda, cá tóte censurile. Nu poti vorbí decátu dupa unu vocabulariu consacratu de lumea culta, si din acelu ree, ángustu vocabulariu este rigurosú stersu, isgonitu

ori-ce cuventu care esprima o sêmtire vfua, pasionata, adeverata. Ce fericiti suntemu cá civilisatiunea n'a disciplinatu inca limb'a ochiloru! . . . Ei cutéza inca a nu minti! Vai! de ce asié de desu nu scimu cetí in ace'a carte a animei decátu atunci cându nu mai potemu gasi in ea decátu unu: — „prea târdíu, prea târdíu.“

Statui puçinu la dómna X. Erá lume multa; politeti'a cerea prin urmare cá conversatiunea se se marginésca asupr'a banalitatiloru de rigóre in asemenea circumstantie.

Nu potusemi inca schimbá mai nici una vorba cu Zinc'a; — me sculai totusi spre a plecá. — Me inchinái. — Zinc'a se sculá, veni catra mine, 'mi intinse mân'a cá unui vechiu prietenu, si 'mi dtse ridiéndu:

— Totu deterministu?

— Mai multu decátu ori cându.

— Nu ti-o iertu . . . me temu cá n'ai dreptate!

Ah! Ce multu vorbiramu adi. Câte lucruri 'mi spuse Zinc'a! . . . Me temu cá n'ai dreptate!

10 Ianuariu.

Pléca mâne! Adi am vediutu-o póte pentru ultima data . . . Tatalu-seu, de-abia sositu de câteva dile, este hotaritu a se întórcé in tíera. — O duce. Nu voiesce a-o lasá se-si dea examenulu. — Promisese; dar' ce-i pasa de promisiunea s'a! Este stapênulu, si promisiunile n'au valóre candu suntú facute de celu puternicu celui slabu: potea se nu promita; nu este deci obligatu a se tiené de promisiunea facuta din voi'a s'a. — Numái celu asupritu este detoriu a-si implení promisiunea, cá-ci densulu s'a obligatu fiíndu silitu a se obligá; n'a fostu liberu a nu promite nu póte deci fi liberu a nu indeplíní ce'a ce a promisú. O! dreptate omenésca, ce greu esci une-ori de intielesu!

Zinc'a pléca! Remánu singuru! A-o vedé devenise pentru mine mai multu decátu o placere, devenise o trebuíntia; si atátu de viua erá ace'a trebuíntia, in cátu nici nu-mi inchipuise-mi cá va veni diu'a in care nu o voiú mai poté satisface. Lucrurile, ce ne devinu absolutu necesare ne paru cá nu potú avé sfêrsitu. Unde este omulu care iubíndu si-a disu vre-odata: Va veni diu'a in care nu voiú mai iubi? A, ce sântu, ce adeveratu este juramentulu aceleru amanti, cari adi 'si jurá vecinica iubire, éra mâne 'si voru calcá juramentulu! . . .

Zinc'a pléca . . . Atátu mai bine! Afectiunea ce sêmtiu pentru dens'a devenia pré via. Astadi este inca tempu. Cine scie de-ar' fi fostu mâne? Cine scie ca mai standu impreuna cátu-va, potutuni-amu fi óre desparti cânduva? Cátu asiu fi suferitu póte mâne de mi-arú fi fostu crutiatu ce'a ce suferu astadi? — Biét'a Zinca! . . . Ce multu me temu cá d. D. va cautá a-o marítá cu ori-ce pretiu. Ce curiosi suntú parintii; a-une-ori se pare ca nu au altu gându decátu a se scapá de fetele lorú! A marítá pe Zinc'a? Dar' dupa cine?

(Va urmá.)

Verfulu cu doru si Florea ciobanulu.

Legenda.

[Fine.]

V.

Diu'a de plecare
Si de incercare
Éta c'a sositu
Si Flore-a pornitu.

Flore-apuca 'n munte,
Pusu pe gânduri crunte
Si-alti-apucu in josu
Spre câmpulu manosu.

Florea-si face o cruce
Si la vertu se duce,
Privindu inapoi
Spre turm'a de oi,

Unde Mariór'a
De cu primavéra
Cugeta-a veni
Pe Doru a-lu gasi.

Pe faci'a-i blondina
Si fruntea-i senina
Mi s'a pusu unu noru
Greu, apesatoru,

Cá o presimtire
De nefericire;
Ér' in ochii ei
Dulci luceferei,

Dóue lacrimióre,
Cá róu'a pe flóre,
Se vedu licarindu,
La sóre sclipindu.

Cu gur'a 'ncelestata,
La drumu biét'a féta
Cu turm'a mergea
Si 'nctu disparea.

VI.

Brum'a se 'ngrosiase,
Iérb'a se uscasa,
Nu s'audu nici cani
Prin vai pe la stani;

Toti din munti plecara
Si se departara;
Florea singurelu
Sermanulu de elu,

In acea pustia
Anim'a-si sfasiia,
Totu pe Doru ámblandu,
Unu culcusiú cautandu.

Iérb'a-lu incoltise,
Si d'abia-si gasise
In cóst'a lui Doru
Sub stanci unu locusioru,

Unde se s'oprésca
Se adapostésca;
Dar' sufletu 'n sboru,
Ardiendu de unu doru;

Nici munti, nici valcele,
Nici ceriulu cu stele,
Nu-lu potu incapea
Si totu ratacia.

Elu precum vorbise
Si fagaduiése,
Fia 'n ori-ce di,
Chiar de-ar viscoli,

Susu pe Doru se suie,
Viét'a se-si repue,
Josu spre vai cautandu
Oile-acceptandu,

Iérb'a-i pare lunga
Departa de strunga
Si-unu angeru iubitu
Ce l'a parasitu.

Numai o credintia
Tine-a lui fiintia,
Cá elu va veni,
Doru-i va 'nplini.

Impregiuru tacere,
... Mórte si dorere,
Muntii unu pustiu,
... Si elu singuru viu!

Candu e liniscire,
Dela monastire,
S'aude pe Doru
Clopotu strigatoru,

Ce pe omu trediesce
Si f-i amintesce
Susu unu Domnedieu,
Josu sufletulu seu.

VII.

Trecú iérb'a tóta
Grea si incuntata,
Pana ce miji,
Mugurii 'ncolti.

Apoi cate-o flóre
Ce zimbiá la sóre,
Ici unu ghiocelu,
Colo unu brebenelu,

Spunu ca primavér'a
Si cu Mariór'a
Cu turm'a de oi
Si mióre noi,

Au pornitu spre munte
Cu piscuri carunte
Se se suie 'n plaiu
Pe la antaiu Maiu.

Florea 'n acceptare
Si in nerebdare
La sóre cautá
Si mi se rugá

Radi'a se-si iutiésca
Iérb'a se mai crésca
Si florile mii
Cu feçiele vii.

Ca vine-o Craiésa
Si a lui mirésa,
Si la nunt'a lui
Bolt'a ceriului

Cu-alu ei sóre dulce
Ce viét'a-aduce,
Bradi si muntii mari,
Piri si fagii tari.

Nuntasi au se fia
Plini de veselia,
Cum nu s'au aflatu
Nici la imperatu.

VIII.

Éca mãre vine,
Cá unu roiú de-albine
Turm'a ce-a doritu
Si multu a iubitu.

Turm'a de mióre
Si multe manzare,
Turmele de miei,
Bacii si ciobanei.

Dar' printre mióre
Cin' mai vine óre?
Cine 'n fruntea loru
Merge cá in sboru?

É mandr'a Craiésa
A Florei mirésa
Ce suie pe Doru
Lang' alu ei amoru.

Florea 'n departare
Vede intr'o zare
Mandr'a lui venindu,
Oile suindu;

Plinu de fericire,
Veselu peste fire,
Elu cantá voiosu
Din fluieru doiosu.

Candu vediú mai bine
Spre Doru cine vine
Elu se si uimi
Si pe locu simti,

Cá de bucuria
Peptu-i se sfasiá
Si strigandu cu focu
Elu pica pe locu!

... Candu la elu sosira
Cei ce-lu pironira
Susu pe 'naltulu Doru
Elu le dise: „moru!”

Crud'a-le 'ncercare
Le-aduse 'ntristare,
Si toti mi-lu boceau
Si mi-lu ingropau

Chiar' pe plaiu de munte
P'a Dorului frunte,
P'unde-a pastoritu,
Turm'a si-a iubitu.

In locu de o nunta
Fu o mórte crunta,
Sórele 'ntristatu
Cu vlogu s'a 'mbracatu,

Muntii se cernira,
Florile palira,
Ér' Craiés'a loru
Se-ascunse in noru.

Si-a ei lacrimióre
S'au facutu isvóre,
Ce n'au mai secatu,
Nici n'au inghiatiatu.

IX.

Si-astadi p'acelu munte
Cu verfuri carunte
Se vede-unu mormentu
Dupa semnulu santu.

Candu 'lu vedu ciobanii
Si candu trecu mocanii,
Se oprescu de doru
Pentr'unu fratiuru.

Si-alui amintire
Si nefericire
Ei o povestescu
Si la Doru privescu.

Plangu albe mióre,
— Multu suntu simtitóre, —
Canii cá 'n pustiu
Latra a mortiu;

Ér' dulci primavere
Cu-a loru floricele
Mormentú 'nvelescu
Si cu elu sioptescu!

Sav'a N. Stoimescu.

UNA PROBA CURIÓSA, DAR' NOROCÓSA.

— Noveleta spaniola. —

Contele Alfonso de Torrajeda, dupace petrecú douedieci de ani in Mexico,— unde fusese tramisu, in calitate de vice-rege, de catra Filipu alu V-lea — se re-ntórsé in vechi'a s'a patria, Spani'a, si se asiediá in provinci'a Valencia intr'unu castelu splendidu impreuna cu unic'a s'a ffica, care i erá singurulu odoru alu vietiei si a carei'a crescere si fericire erá unic'a ingrigire a animei s'ale parintiesci.

Donna Eleonora erá pe atunci de cincispredece ani. Prin privirea blanda si dulce a ochiloru ei farmecatori in care se refrangea virginitatea si inocenti'a angerésca a sufletului seu si prin frumseti'a ademenitóre a fației s'ale si faptu'a-i svelta si delicata in curundu cucerí anemele juniloru cavaleri ai Valenciei.

— „Ah! ce frumós-a-i!“ ingánáu toti cari o vedeau; si vediendu pietrile nestimate ce luciáu in peru-i de abanosu, margaritariale ce incungiuráu grumadii de lebeda si bratieletele pretiósé la brațiele-i de lilia adaugeau: — „si câtu i de avuta!“ Din dí in dí se adaugiá numerulu petitoriloru ei; si inca totu cu teneri din flórea stralucitei cavalerimi regesci. Éra contele pre care mórtea iubitei s'ale soție 'lu lovíse cumplitu, privia cu mare ingrigire si neodichna acésta emulatiune egoista a teneriloru cavaleri. Densulu nu doria nemicu alt'a decâtu fericirea fficei s'ale si i se cutremurá anim'a la privirea atatoru petitori teneri, cari, su masc'a dorentiei loru nobile si innocinte, se paréu a ascunde umbr'a cea mai întunecósá a patimeloru si reutatiei.

Acufundatu in ast'feliu de cugetari posomorite, chiemá inaintea s'a pre majordomulu seu Miguel de Salvera. Acest'a originalmente erá ffiulu unui barbieru din Madridu. Dar' cá ori si care barbieru spaniolu si elu se dicea a fi nobilu si candu amentia numele parentelui seu nici odata nu uitá a adauge si caracterulu de „Don“ — domnulu. — Afora de acésta mica slabi-ciune, Miguel erá unu barbatu onerabilu, istetiu si preceputu; si in urm'a acestoru insusiri frumósé — cari si in Spani'a rari ómeni le intrunescu — contele mai multu 'lu considerá de amicu decâtu de servu alu seu.

— Miguel — díse contele — maritagiulu fficei mele 'mi casiuna ingrigiri si temeri seriósé. — Dintre petitori trei insi se distingu mai multu prin originea si reputatiunea loru. Dara pre langa totu renumele de cari se bucura acesti trei, anevoia asiú scí hotarí asupr'a sortiei fficei mele. Celu de ántáiu e verulu principelui de Medina, Don Alvar de Cacerez, — alu doilea e ffiulu primului ministru, Marquiz de Santa Cruz; alu treilea in urma e cavalerulu de Alcantara, acarui tata, Don Manuel de Ortiz, in dílele aceste fú numitu de admiralu. Ffiulu acestui'a are prospecte a fi denumitu de guvernoru alu provinci'e Mahon. — Suatuesce-me, ce se facu? — de ace'a poti fi convinsu cá eu nu dorescu nemicu mai 'multu decâtu fericirea fficei mele. Afla unu

mijlocu prin care se potemu dejudecá caracterulu acestoru trei teneri, pentrucá casatori'a Eleonorei cu unu barbatu nedemnu de dens'a ar' fi cea mai mare lovitura cu care me-ar' poté atinge mân'a crudela a sortiei.

Miguel se cugetá pușinu asupr'a celoru díse de domnulu seu; apoi complimentandu-se cu respectu díse:

— Spre descoperirea si a celoru mai tainice si mai ascunse moravuri si deprinderi ale celoru trei petitori numiti numai unu singuru modu sciu. Acestu modu ce e dreptu e caracteristicu, neindatenatu si póte cá si ridiculu, dara cu tóte acestea eu 'lu aflu la locu si conducatoriulu la scopu. — Escelenti'a t'a scii cá moim'a imitéza cu cea mai mare precisiune totu ce vede. — Donna Eleonor'a are o moima, care abia credu ca nu-i mai intielépta decâtu unu magistru de Salamanca. — Fa cá acésta moima se petróca câte diece díle la fie-care dintre acesti trei petitori. Neci unulu dintre densii nu ne va gâcí intentiunea.

Contele risé un'a buna la audiulu acestui nou metodu de a face cunoscenti'a ómeniloru; — cu tóte acestea lasá cá Miguel se faca tóte pregatirile necesarii la ducerea in deplinire a planului seu.

Miguel fora de a pierde vre-unu momentu pusé pe Gaspardo (moimiti'a) intr'unu fașon elegantu cá asié se se póta infașisiá cu tóta cuveninti'a la verulu principelui de Medina, pentru cá elu a fostu celu de ántáiu la care avé de a se face prob'a. Miguel imbracá moim'a din crescetulu pâna la talpe in catifea purpuria, ér' in capu i-i indesá o palaria decorata cu posomantu dauritu, cari o preschimbará cu totulu, asié câtu neme-nea nu ar' fi recunoscuta-o. — Indatá ce s'au facutu tóte pregatirile de lipsa si Don Alvar de Cacerez a fostu inscientiatu de visít'a moimei, prinserá la o careta care duse apoi moim'a in cetatea stravechia a principiloru de Medina.

Planulu lui Miguel s'au aretatu a conduce la scopu. Moim'a nu parasí nici pentru unu momentu pre verulu principelui. — Dupa diece díle vení majordomulu contelui se o duca acasa. — Moim'a se despartí cu mare anevoia decâtu noulu seu prietinu, — Candu sosfra in castelulu contelui chiar' se sfêrsise cin'a si una multime de ospeti se sculasé dela mesele bene-incarcate.

Moim'a indata ce vediú mesele incarcate cu bucate si cu iegí si pocale pline de beutura se si asiediá la mésa si aduná in giurulu seu tóte bucatele si beuturile si incepú a le petrece cu mare pofta si nici nu se sculá dela mésa pana candu, in reversatulu dioriloru, obosél'a si beti'a o silí cá asia imbracata se se traga la culciusiu. Tatalu Eleonorei fú martore acestoru orgii ale lui Gaspardo.

— Credu ca te-ai convinsu Escelenti'a — díse Miguel — cá ffic'a Escelentiei t'ale nu póte fi jertfa unui benchetariu imbuibatu si lucuriosu cum se-a adeveritu a fi Don Alvar. Unu barbatu, care petrece nóptea intréga lángha mesele incarcate cu beuturi, nu e demnu cá se fía iubitulu de catra Donna Eleonora. Nu cugetá

dara mai multu la Don Alvar. — Mane vene la rendu Marquisulu de Santa Cruz. Dee Domnedieu că se fimu mai norocosi cu elu!

In diu'a urmatória întocma că si in rëndulu de atâtău, duseră moim'a la fiiulu ministrului, pre care asemenea nu-lu parasî neci pe unu momentu. Dupa diece dile o aduseră indereptu. Indata ce sosî acasa alergă in salonulu de petrecere, undě se aflău mesele de jocu, si asiediându-se cu multa elegantiă si prosopopeia intr'unu scaunu luă inainte cartile, le amestecă si le impartî giuru impregiuru; apoi cercă bani prin vesmintele s'ale — dar' nu află nemicu.

— Escelentia! — dise atunci Miguel catra conte — nici tenerulu marquis nu merita mai multu că Don Alvar. E unu cartiaru risipitoriu: — Acuma dara trebuie se probamu noroculu cu cavalerulu de Alcantara!

Gaspardo petrecu si la cavalerulu de Alcantara diece dile. Indatace se re'ntorse dela elu — ingenunchiă inaintea toturoru dameloru cari i veniău inainte, se incercă a le imbraçisiă, si le sarută manile si picioarele.

— Da-că-di — dise Miguel — cavalerulu inca mai puçinu 'mi place si decātu cei doi de mai inainte. — Donna Eleonor'a a scapatu de maltratarile unui benchetariu imbuibatu si lucsuosu, a unui cartiaru risipitoriu si a unui berbanu desfranatu. — Escelenti'a t'a esci unu omu cu principii sanetose, scutitu de ori-ce prejudiciu de casta. Ascuta suatulu meu: — Adese-ori vediu pre tenerulu pictoru care a depinsu asié de precisu pre Donna Eleonora, cam trece suspinandu pedeinaintea apartamentulu locuitu de Donna Eleonora si apoi asiedindu-se in cutare locu de preambulare predilectu alu acesteia, sta acolo că dusu, cufundatu in cugetari profunde. Tenerulu acest'a e fiiulu unui marinariu bravu si se numesce: Fernando Salvarez; tatalu densulu că si capitani la marina s'a distinsu in lupt'a contr'a Portugaliei. Are insusiri frumose, si unu caracteru curatu că inocenti'a intrupata. Singurulu lui defectu e că-i seracu. Dă-i lui pre Donna Eleonora, că-ei nici inaintea domniei s'ale nu e de totu indiferenta aparentia tenerului pictoru. Dara pre lînga totu renumele de care se bucura elu, si la densulu inca vomu framite pre Gaspardo, acęsta oglinda curata a adeverului.

Moim'a petrecu diece dile la pictoru; dara candu se re'ntorse eră preschimbata cu totulu; — 'si lasăse indatinarile cele rele si nu facea nemicu decātu imită pre unu omu, care depinge o icóna si singuru pentru ace'a 'si intrerumpe câte odata lucrulu, că se acopere cu sarutarile s'ale fierbinti unu portretu.

Contele, pre care acęsta descoperire 'lu patrunse placutu, si dadu fet'a dupa junele pictoru. Miguel de Salvera, nobilulu de Castili'a, fū resplatitu cu imbelsiugare. Gaspardo, care fora de scirea ei fū mijlocitória acestei casatoria si ast'feliu intemeiatorea fericirei stapenei s'ale, remase la Eleonor'a pana la capetulu vieticii s'ale.

María C. Popu.

REVISTA.

Femeile romane din Sibiu s'au intr'unitu in 7 l. e. la casa dōmnei Mari'a Cosm'a si au hotaritu infiintiarea unei „Reuniuni a femeiloru rom. din Sibiu si giuru.“ Si pâna-cându Statutele adoptate cu acęsta ocaziune ar' obtiené inalt'a aprobare, Reuniunea s'a constituitu provisoriu, alegându de presiedenta pre d-n'a Mari'a Cosm'a er' de secretara pre d-n'a Alexandrin'a Mateiu. — Scopulu Reuniunei e infiintiarea unei școle si a unui internatu centrale de fete in Sibiu — lips'a caroru-a este de multu adēncu sēmțita.

O noua societate culturaria. Din Gherla ni se tramite spre publicare urmatória corespondentia datata in 18 oct. a. c. *) — Stimata d-le Redactoru! Eri domineca in 17 oct. a. c. se tienă in Gherla prim'a adunare generala — constituanta a „Reuniunei invetiatoriloru romani gr.-c. din giurulu Gherlei.“ Pâna cându se va poté publică procesulu verbale alu acestei adunari, 'mi permitu a-ti relată pre scurtu de agendele si conclusale principali luate intr'ace'a, rogându-te se binevoiesci a le publică prin preadilectulu nostru diurnalu „Amiculu Familiei“ — că asié si *familia cea mare romana* se pōta află cev'a despre deșeptarea si misicarea culturaria a invetiatoriloru din acestu tienutu, in multe privintie — amu poté dice — séu uitatu séu batutu de D.-dieu.

Adunarea a decursu in cea mai buna armonia si in deplina ordine. Au participatu că la 60 invetiatori si mai multi onoratori din Gherla, in fruntea caror'a amu fi doritu a vedé pre parintele Episcopu. Dar' cu parere de reu trebuie se registrezu, că pre Santia s'a nu a aflatu de bene a onoră cu presentia s'a acęsta adunare culturaria romanęsca desî a fostu invitatu prin o deputatiune esmisa din sēnulu adunarei, si desî — fiindu Domineca — nu se poté cugetă, ca Santia s'a ar' fi fostu ocupatu cu cev'a agende mai importante.

In comitetulu administrativu s'au alesu — pre unu periodu de 3 ani — Presiedinte: R. d. canonicu M. Sierbanu; v.-presiedinte: prof. preparandulu V. Gr. Borgovanu; secretariu:redactorulu N. F. Negrutiu; cassariu: prof. prep. V. Suciu; bibliotecariu: invet. in Gherla Joanu Boieriu; controloru: prof. de statu: V. Dumbrav'a; membrii de comitetu: Joanu Hodoreanu, prof. prep.; Petru Muresianu, inv. in Glodu si Eliseu Barbosu invetiatoriu in Borsia. — **Membrii fundatori** s'au inscrisu trei insi: Reverendissimi domni canonici din Gherla: Stefanu Biltiu, Demetriu Coroianu si Vasiliu Popu; er' de membrii ajutatori: Sp. d. Gregoriu Stetiu advocatu si M. O. D. Vas. P. orde secretariu eppescu. — Dintre conclusa amintescu numai urmatōriale dōue: a) Intręga reuniunea, care se estinde preste 12 tracte protopopesci (a Gherlei, Buzei, Secului, Logiardului, Giulei, Vaadului, San-Margitei, Alparetului, Caticaului, Reteagului, Cristurulu si a Lapusului) s'a impartitu in 12 reuniuni filiali a caror'a presiedinti ordenari suntu protopopii respectivi: — b) s'au alesu prin acclamatiune de membrii onorari ai reuniunei: dintre ai nostri: T. Cipariu, V. Petri si J. M. Moldovanu; dintre straini Dr. Dittes, directoriu pedagogiului din Vien'a si Aug. Lubrich prof. de pedagogia la univ. din Budapesta. Cele-alalte conclusa se voru rescî la tempulu seu, din

*) Acęsta corespondentia a intardiatu din cauza că a fostu adresata la persóna Redactorului acestui diurnalu, care in 18 oct. se află indepartatu de acasa.

procesul verbal. — Eu din parte-mi inchiiu acésta dare de séma scurta, cu urrarea, cá nou'a reuniune între auspiciile între cari a incoltita pe câmpulu vastu alu educatiunei si instructiunei — desf' cãm târdiu; intru aceleasi se si crésca, se infloreasca si se aduca fructe gustuóse pentru aceia, in a caroru interesu s'a plantatu. Comitetulu administrativu se-si implinésca chiamarea între marginile statutelor deja aprobate de regimulu tiei — cu scumpetate, si credu cá tóte cele alalte voru prisosi lor! — Salutare! . . . x. y.

D-lu A. Cihacu — filologu romanu din Romanía — a câscigatu cu opulu seu „*Dictionaire d'Étymologie daco-romane, éléments slaves, magyars, turcs, grecs-modernes, et albanes*,” primulu premiu — de 1000 franci — a Academiei franceze. La acestu premiu au fostu si patru concurenti francezi, — ér' comisiunea care a votatu opere'i d-lui Cihacu primulu a fostu compusa din 7 scriitori francezi distinsi.

Albumulu Macedo-Romanu a estu de sub tipariu. La acestu albumu a lucratu 180 de scriitori si mai multi artisti. Elu se estinde pe 23 de cole, si are o multime de ilustratiuni bine executate. Aparentia acestui albumu s'a anuntiatu in Bucuresti prin atise mari lipite in tóte partile. In aceste anise se potu ceti urmátorele: „Acestu monumentu neperitoriu alu miscării de simpatia a Europei si a Romaniei pentru cultura Romaniloru din peninsula balcanica nu póte lipsi din cabinetele si din bibliotec'a nici unu romanu, nu numai cá o opera patriotica, dar' si cá cea mai frumoasa ilustratia, ce vréodata s'a publicatu la noi Romanii.” Pretiulu acestui albumu diu caus'a marimei ce a inatu este de 8 lei editiunea ordinaria si de lei 20 editiunea de luxu. A aparutu afora de ace'a si unu Estrasu din acestu Albumu care se vende cu 2 lei noi.

Novela orig. romana tradusa in limb'a magiara. Diuarulu magiaru beletristicu-literariu „*Ország-Világ*” din Budapest'a publica in nrulu aparutu in 1-a Oct. a. c. in traducerea magiara bene-sucésa interesant'a novela „*Andrei Florea Curcanul — Eroulu dela Griviti'a*” scrisa de d-lu N. Gane. — In legatura cu acésta inregistramu cá si d-lu Moldován Gergely — actualminte inspect. reg. scol. — inca a publicatu in diuarulu „*Keler*” din Clusiu, in traducere magiara o novela originala a d-lui V. R. Buticescu — aparuta in almanachu „*Penice*” — d-s'a insee a uitatu de-a ameni pre auctoru.

Nepasarea condamnabila a publicuului romanu pentru inaintarea culturaria si literaria a s'a a facutu se inceteze in decursulu acestui anu trei scrieri periodice interesante: „Economulu”, — „Albina Carpatilor”, — „Higien'a si Scol'a” — si amu intielesu cu multa durere de anima ca totu din acésta cauza si organulu scolastecu atátu de bine redactatu „*Scol'a Romana*” inca abie vegetéza si la finea anului va se inceze pentru totudeaun'a. Si cându redactarea si edarea de diuarie romane nu produce pentru intreprind'e ori decátu ostenele si trude respaltite cu restantii de abonaminte si cu sacrificii materiali — amenintat'orie cu crida — cui se-i mai venia voia de-a pasi in urm'a redactoriloru si editoriloru retrasi si a incercá prin fondarea de diuare nou'e a supluni golulu ce lasa in literatur'a romana incetarea intreprinderiloru acelor'a. *)

Concursu la premiu de 150 fl. eserie Comitetulu Asociatiunei transilvane p. lit. si cult. pop. rom. pentru celu mai bunu Comentar'iu a legei comunale dela anulu 1871 art. XVIII modificatu prin art. V. dela an. 1876.

Processu de pressa a intentatu D-lu Joana Hannia ases. consist. si direct. sem. din Sibiu contr'a preotulu din Gurariului D. Joachimu Munteanu si Redact „*Telegrafulu Român*” D. Nicolae Cristea. Ansa la acestu processu au datu dóme corespondentie publicate in „*Telegrafulu Român*” — prin cari d-lu J. Munteanu

*) Ai dreptu, Domnule Redactor! . . . Dar' spune-mi: cum ai poté d-t'a póti dela marea multime lipsita de mijloce a cetitoriloru romani, cá se sustiena diuaristica si literatur'a romana, cându scii bene ca „*Episcopulu romanu din Gherla*”, care are pre anu peste 15,000 d' cincisprediece mii floreni v. a. nu prenumera nici unu diuar'iu romanu si nu procura nici o carte romana.

Corectorulu.

persifléza pre D-lu J. Hannia pentru cá ar' fi prevaricatu in parochia densului si ar' fi instigatu poporulu contra d-s'ale. — Juriulu cu 10 contra 2 voturi a dechiaratu pre acusat' de nevinovati.

S'au duelat' cu sabii redactorulu dela „*Ellenzék*” (Opositiunea) N. Bartha cu redactorulu dela „*Kelet*” (Orientalu) C. Békésy (fostu Friedmann) — ambii din Clusiu. Caus'a duelului au fostu polemii diuaristice urmate in decursu mai bene de-o luna, — ér' urmarea a fostu ca C. Békésy fu ranitu la capu, grumazi si peptu ér' N. Bartha la braci. Fia-le de bene tocané'a!

Societatea de lectura a studentiloru dela gimnas. sup. din Beiusiu s'a constituitu pentru anulu scol. 1880/81 — sub conducerea D-lui Prof. Iuliu Papfalvai — in modulu urmatoriu: Notariu cosp. Teodoru Bulcu, Not. sied. Teodoru Stanca — studint' cl. VIII. Cassariu Romulu Raca, Bibliotecariu Demetriu Todoreanu si Archivariu Terentiu Ursu — studint' cl. VII.

Societatea „Heho” in adunarea generale tienuta la 31 Oct. a. c. in Naseudu, su presidiulu profes. gymnas. Dr. A. P. Alexi, si-au alesu urm. functionari: directoru tehnicu profes. em. Leo Hofrichter, — directoru adm. poses. Mihaiu Domide, — v-direct. poses. Eremia Siorobetea, — secretariu institutor. norm. Joana Jarda'a.

200 familii romane banatiane se stramuta in dilele acestea in Dobrogea, dupace mai ántútu, — prin unu incredintiatu alu loru tramisu acolo, — si aleserá localitatea Hassancea pentru de a o colonisa.

Trei mii jidóvi parasescu Romania si se stramuta in America. S'a constituitu si unu comitetu pentru acoperirea speselor de caletoria si cáscigarea locuriloru ce voru fi a se colonisa atátu prin emigrantii acestia cátu si prin toti perciunatii caror'a le va dá Ddiu gândulu celu bunu cá se le urmeze lor.

Cutremuru mare de pamentu a fostu in 9 nov. st. n. a. c. între 7 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{3}{4}$ óre. Acestu cutremuru se-a estinsu praste o mare parte a monarchiei austro-ungare, de pe la Serajewo pâna la Vien'a, sgduintu si risipindu numeroase zidiri si vatemându ómeni si animale. — In Portugalia inca a fostu in 21 oct. a. c. unu cutremuru de pamentu estinsu preste tier'a intréga.

In **Tipografiile din Bucuresti** actualminte suntu aplicati 187 lucratori ordinari si 154 invetiacei.

Cale ferata se va cladi preste puçinu între Gherisiu si Turda. — Asemene se facu pregatiri pentru cladire de cali ferate vicinale între Ludosiulu de muresiu si Bistritia, între Brasiovu si Sanguorgiu si Ch. Osiorheiu, precum si între Tergulu-Muresiulu si Reginulu sasescu.

O liga antimagiara se constitue in Vien'a. Membrii aceste lize se obligá: a nu cercetá nici o productiune (musicala, teatrala etc.) unguresca, a nu bé vinuri nici ape minerale magiare, a nu mânca paprica, a nu cumperá farina si slanina produsa de magiari si a nu se casatori cu unguroice.

Hymen. Se cununá: Domnulu *Valeriu Cathone* teologu abs. cu domnisiór'a *Victoria Socolu* la 20 oct. in Oroiu de Câmpia; Domnulu prof. gymn. *Joanu Lupóe* cu domnisiór'a *Maria Verzarú* la 11 nov. in Naseudu.

Casatori'a unui preotu celibe. D-lu *Alesandru Mic'a* fostu prefectu si v-rectore in seminariulu din Gherla si redactoru a foiei „*Scol'a*” — ér' mai in urma parochu in Sanmargit'a se casatori cu veduva preotésa dómn'a *Susana Popu Muresianu*. „*Observatoriulu*” luându notitia despre acestu casu díce ca: „lumea pe la Deesiu considera casulu acésta cá efectulu alu absolutismulu eclesiasticu.”

Nunciulu papalu din Vien'a, Jacobini, a fostu chiebatu la Rom'a; si in locu-i s'a tramisu cardinalulu *Vannutelli*.

Circulatiunea de bani pre intregu rotogolulu pamentului se urca pre anu la valóre de 28—30 miliarde floreni.

Universitatea din Budapest'a o frecuenta estu-anu 2989 insi — cu 126 mai puçini decátu in anulu trecut.

Necrologu. *Emilia Muresianu n. Silasi*, dupa unu morbu greu de patru luni, in 6/18 oct, si dade sufletulu seu curatu in manile Creatorelui, — in alu 32-lea anu alu vietiei si 15-lea alu casatoriei, — lasându in doliu profundu pre sociulu seu Joana Muresianu Gherlanulu pre fii sei Alesandru si Aureliu si pe unu frate si o sora. Serviciulu funerals' lu indeplinirá preotii Vasiliu Popu canonicu, Joana Welle protopopu, N. F. Negritiu asses. cons., Gavriilu Bocosiu adm. act. par. si Vasilie Filipu licentiatu in stud. biblic, care tienú si o cuventare funerals' patrundietóre, — demna de gentil'a repausata, — ce stórse lacrimi fierbinti din ochii tuturor' ascultatoriloru. — Fia-i repausulu linu si memori'a eternu-beneventata!

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: **Nicolae F. Negritiu.**

Gherla. Imprimaria „*Georgiu-Lazaru*.” 1880.